

PROTOKOLL	PROTOKOLL NR
Biskopsmötet	2013/3
ORT	DATUM FÖR MÖTET
Uppsala	2013-05-21

NÄRVARANDE

Ärkebiskop Anders Wejryd, ordförande
biskoparna Ragnar Persenius, Uppsala
Esbjörn Hagberg, Karlstad
Hans Stiglund, Luleå
Hans-Erik Nordin, Strängnäs
Antje Jackelén, Lund
Thomas Söderberg, Västerås, 49 § - 62 §
Tuulikki Koivunen Bylund, Härnösand, 49 § - 59 §
Eva Brunne, Stockholm
Jan-Olof Johansson, Växjö
Martin Modéus, Linköping
Per Eckerdal, Göteborg
Åke Bonnier, Skara, 49 § - 59 §

Biskop Sven-Bernhard Fast hade anmält förhinder.

INBJUDNA SOM SÄRSKILT FÖREDRAGANDE

Director John Gibaut, Faith and Order, forskningsschef Anne-Louise Eriksson och ekumenikchef Christopher Meakin (51 §)
Generalsekreterare Helén Ottosson Lovén, utvecklings- och planeringschef Erika Brundin och rättschef Maria Lundqvist Norling (52 §)
Kyrkosekreterare Cristina Grenholm (52 § – 56 §)
Missionsföreståndare Stefan Holmström, distriktsföreståndare Margareta Westin Olsson, missionssekreterare Tin Mörk och distriktsföreståndare Kristoffer Hedman (59 §)

SEKRETERARE

Lena Bohman

§49

Ärkebiskopen hälsade välkommen och öppnade sammanträdet med psalm 161:3-4 och bön.

Sammanträdet öppnas

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-05-21	2013/3	2 (7)

§50

Följande tilläggsärende anmälades:

Föredragningslista

- a) **Utbildningsfrågor**
Vårsta diakonigård

§51

John Gibaut, direktor för Faith and Order kommissionen inom Kyrkornas Världsråd, var inbjuden till biskopsmötet som en del av ett längre besök i Sverige. Anne-Louise Eriksson, chef för forskningsenheten på kyrkokansliet och ledamot i Faith and Order kommissionen, och Christopher Meakin, chef för ekumenikenheten, deltog i samtalet.

Kyrkornas Världsråd
Samtal med John
Gibaut, Faith and Order

Syftet med Gibauts Sverigebesök var att i några olika sammanhang föreläsa om dokumentet *The Church Towards a Common Vision*, ett konvergensdokument som 2012 togs emot av KV:s centralkommitté.

Under fyra huvudrubriker presenteras hur långt den kristna gemenskapen har kommit i sin gemensamma förståelse av vad kyrkan är. Rubrikerna är *God's Mission and the Unity of the Church*, *The Church of the Triune God*, *The Church: Growing in Communion*, *The Church: In and for the World*.

Dokumentet har sänts till medlemskyrkorna som en uppmuntran till fortsatt reflektion om kyrkan och med en önskan om att få kyrkornas officiella svar på dokumentet. Den grundfråga dokumentet ställer till oss är i vilken grad vi kan och vill dela denna gemensamma vision om kyrkan.

Som en fördjupning i samtalet presenterade John Gibaut ytterligare ett av Faith and Order producerat dokument, *Moral Discernment in the Churches*. Det är ett studiematerial där texten utgår från ett antal "case studies" som visar hur kyrkor agerat i specifika situationer. Även detta material är tänkt för fortsatt reflektion inom kyrkorna, men har inte processats på samma sätt inom gemenskapen.

Anne-Louise Eriksson informerade om årets forskardagar, 8-10 oktober, som forskningsenheten genomför tillsammans med Teologiska institutionen, Uppsala universitet. Dagarna ska ses en del av reformationsfirandet och har temat *Remembering the Past – Living the Future. Lutheran Tradition in Transition*.

Forskningsenhetens senaste publikationer *Gods and Arms On Religion and Armed Conflict* och *The Real Church An Ecclesiology of the Visible* delades till biskoparna.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-05-21	2013/3	3 (7)

§52

Generalsekreterare Helén Ottosson Lovén, kyrkosekreterare Cristina Grenholm, utvecklings- och planeringschef Erika Brundin samt rättschef Maria Lundqvist Norling informerade och samtal fördes om aktuella frågor:

Kyrkostyrelsen
Generalsekreterarens
rapport

- Reformationsjubileet. En hemsida finns där material samlas, www.svenskakyrkan.se/reformationsjubileum2017. För att informationen ska bli så riktig och så fullödlig som möjligt är det viktigt att hemsidan förses också med information från stiftet. Kristin Molander är kontaktperson på kyrkokansliet. På hemsidan finns också länkar till andra europeiska webbplatser om jubileet.
- Tillsyn och främjande. Kyrkomötet 2012 beslutade att också förvaltning uttryckligen ingår i stiftens tillsynsansvar. I regleringen anges numera inte biskop och domkapitel utan stiftet. Frågor har väckts utifrån de situationer där stiftet har främjandeverksamhet och samtidigt tillsynsansvar. Eftersom det är ett val som församlingarna gör, att ta vara på stiftets tjänster till exempel genom en servicebyrå, är församlingarna fortfarande ansvariga för verksamheten och det är möjligt för stiftet att utöva tillsyn. Hur tillsynen över pastoratens förvaltning bäst kan genomföras är ett tema att behandla vid en kommande domkapitelsöverläggning alternativt en gemensam överläggning för domkapitel och stiftsstyrelser.
- Nya strukturer från 1 januari 2014. Ärkebiskopen hade fått en förfrågan om att nationell nivå skulle ordna samlingar för nya kyrkoherdar i de nya stora pastoraten. Biskoparna var överens om att detta är ett ansvar för stiftet, att finna former för stöd och erfarenhetsutbyte i anslutning till strukturförändringarna. Biskoparna påtalade också att kyrkostyrelsen med det snaraste bör ta upp frågan om titulatur, kopplat till ansvar och befogenhet, när nu tjänstestrukturen i pastoraten förändras så radikalt.
- En proposition i skatteutskottet angående folkbokföringen och begravningsavgiften har tillstyrkts. För närvarande förbereds direktiv för en utredning om Tranås kommun och Stockholms stad i fråga om begravningsavgiften, innan förslaget verkställs. Ärendet ska fullföljas under innevarande år.
- Krissamordningen på kyrkokansliet har i Begravningsrådet väckt frågan om krisberedskap inom begravningsverksamheten, ansvar och samverkan med andra samhällsaktörer. Rådet har tillskrivit SKL och ett möte genomförts som resulterade i att aktuell information om församlingarnas uppdrag som begravningshuvudman kommer till kommuner och landsting.
- SOU 2013:33 *En myndighet för alarmering* har kommit på remiss. Utredningen föreslår att SOS Alarms uppdrag förs över till en ny myndighet, Alarmeringsmyndigheten, och att larmnumret 112 "renodlas för sådana larm som avser akuta nödsituationer som kräver omedelbar

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-05-21	2013/3	4 (7)

- insats av samhällets hjälp- och räddningsinsatser”. En konsekvens enligt utredarens förslag är att Jourhavande präst inte längre kan gå via 112.
- En nationell konferens om det kyrkliga kulturarvet genomfördes i Arvika 13-14 maj i samband med Riksantikvarieämbetet och Karlstads stift. Det fanns en tydlig samsyn om värdet av att ta vara på de första tio årens lärdomar och en särskild skrivelse om detta ska lämnas till kulturdepartementet.
 - Befogenhetsprövning och arbetsrätt, som biskopsmötet samtalade med Arbetsgivarorganisationen om i oktober.
 - Rapporten *Ansvarsfulla investeringar 2012* från kyrkostyrelsens kapitalförvaltningsråd.
 - Universitets- och högskolekyrkorna, med anledning av att Mälardalens högskola meddelat att samarbetet med Svenska kyrkan ska upphöra. Biskoparna konstaterade att det verksamhetsfältet utvecklas olika på olika håll i landet.
 - Västerås stift arbetar med ett projekt kring kunskapsutveckling med hjälp av dataspel för barn i åldrarna 0-5 år.
 - Den andliga vården i kriminalvården.
 - Egendomsnämnderna.

§53

Kyrkosekreterare Cristina Grenholm informerade om remissförfarandet för kyrkohandboksförslaget. Remissenkäten kommer att testas i församlingar som valts ut via stiftens gudstjänsthandläggare. En slutförslagsgrupp som ska arbeta från våren 2014 till våren 2015 ska utses av kyrkostyrelsen.

Kyrkans böcker
Remiss
kyrkohandboksförslaget

§54

Kyrkosekreterare Cristina Grenholm presenterade en lägesrapport om Svenska kyrkans hållning till assisterad befruktning samt en fördjupande text, *Etiska aspekter av assisterad befruktning*, skriven av docent Kristin Zeiler.

Aktuell debatt
Surrogatmoderskap
(25 § 2013)

Biskoparna var överens om såväl behovet av att internt arbeta vidare med frågeställningarna som värdet av att kyrkan finns med i dessa samtal i den allmänna debatten.

§55

Kommande vecka genomförs ett seminarium inom uppdraget att bearbeta frågor kring synd, skuld och förlåtelse. En dogmhistorisk text och en text med utgångspunkt i bibelberättelser kommer att presenteras.

Teologiska kommittén
Aktuella frågor

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-05-21	2013/3	5 (7)

§56

Nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 maj att kantorsutbildning ska ges på fyra folkhögskolor; Mellansel, Ransäter, Hjo och Oskarshamn. Beslut togs också om övergångsregler för studenter från Johannelund. Angående den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen beslutades att den präst som har en tidsbegränsad kyrkoherdetjänst eller som på grund av strukturförändringar inte längre kommer att inneha sådan tjänst får börja på utbildningen. Kyrkostyrelsen ska fastställa utbildningsplaner för utbildningarna på det nya utbildningsinstitutet. Ärendet kommer till biskopsmötet i september.

Nämnden för utbildning, forskning och kultur
Aktuella frågor

§57

Biskop Tuulikki Koivunen Bylund informerade om att Vårsta Diakonigård tillskrivit Luleå stift och Härnösands stift om omställningsbidrag, då Vårsta inte längre får bedriva diakonutbildning och de ekonomiska konsekvenserna av detta blir större än förväntat.

Utbildningsfrågor
Vårsta diakonigård

§58

Biskoparna Ragnar Persenius och Esbjörn Hagberg presenterade manus till biskopsbrevet *Att bli präst och diakon i Svenska kyrkan*.

Biskoparna samtalade om materialet och de övriga biskoparna uttryckte sin tacksamhet över det gjorda arbetet.

Dokumentet ska revideras ytterligare och återkomma till biskopsmötet. Kompletterande synpunkter mailas till biskoparna Ragnar och Esbjörn.

Biskopsbrev
Att bli präst och diakon i Svenska kyrkan
(147 §, 160 § 2012, 3 §, 28 § 2013)

§59

Missionsföreståndare Stefan Holmström var inbjuden till ett samtal med biskopsmötet. Tillsammans med honom kom Margareta Westin Olsson, distriktsföreståndare Mittsverige, Tin Mörk, missionssekreterare för Sverigearbetet och samverkanssekreterare i Samarbetsrådet Svenska kyrkan -EFS samt Kristoffer Hedman, distriktsföreståndare Västerbotten.

EFS
Samtal med missionsföreståndare Stefan Holmström och medarbetare

Samtalet handlade i huvudsak om samsarbetskyrkorna, bakgrunden till att sådana finns, statistik, vision och möjliga lösningar i framtiden.

Både Svenska kyrkan och EFS har tagit beslut om att samsarbetskyrkor är en bra arbetsform, men kunskapen om detta har glömts bort eller inte nått alla på lokal

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-05-21	2013/3	6 (7)

nivå.

Arbetsformer och organisation förändras, vilket också påverkar förutsättningarna för samarbetskyrkornas existens.

Det är viktigt att bejaka att det finns olika grund för samverkan. Ibland samlas man kring en idé, till exempel att vara kyrka i Fryshuset. Andra gånger är det viljan att fungera som distriktskyrka.

Idén med de nyplanteringsgrupper som finns inom EFS är att nå nya människor och tanken är de ska samverka med Svenska kyrkan lokalt.

Samtalet avslutades med ett gemensamt konstaterande att det finns mycket att arbeta vidare med och att goda samtal av detta slag behöver föras regelbundet.

§60

Vid biskopsmötet i mars nämnde biskop Ragnar Persenius det yttrande som biskopsmötet 2005 lämnade till Svenska kyrkans överklagandenämnd i ärendet om Arne Olsson, som hade vigts till biskop i Missionsprovinsen.

Biskoparna konstaterade att Missionsprovinsen har påbörjat en process för att bli av staten registrerat trossamfund.

Prästtjänsten

”Avkragad präst”

(81 § 2010, 118 § 2012, 18 §, 31 § 2013)

§61

Arbetet med det teologiska grunddokumentet har nu slutförts och resultatet är gott.

**Nämnden för
internationell mission
och diakoni**
Aktuella frågor

§62

Ärkebiskopen informerade om möten han haft den senaste tiden.

Det ekumeniska klimatseminariet i Washington var ett viktigt bidrag till vår samverkan med den episkopala kyrkan. Denna kommer att markeras vid kyrkomötet 2014.

Samtalen med gammalkatolikerna är avslutade och rapporten ska översättas. Eftersom receptionsprocessen hos dem tar längre tid kommer den överenskommelsen att kunna markeras först vid kyrkomötet 2015.

Information

Ärkebiskopens möten

Relationen till Mekane Yesus har bearbetats vid ett tvådagars möte anordnat av LWF, där Svenska kyrkan, ELCA och Mekane Yesus var representerade. Biskop Thomas Söderberg informerade om sitt besök i Etiopien under månadsskiftet april-maj.

PROTOKOLL	DATUM FÖR MÖTET	PROTOKOLL NR	SIDA
Biskopsmötet	2013-05-21	2013/3	7 (7)

§63

Biskopsmötets retreatvecka 2015 kommer att förläggas till vecka 16, 13 – 17 april.

Sekreteraren återkommer om övriga sammanträdestider 2015 till hösten.

Biskopsmötet
Biskopsmötets
retreatvecka 2015

§64

Inför sommar- och semesterperioden finns det ett värde i att ärkebiskopen och biskopsmötets sekretariat har kunskap om när biskoparna har sina semesterperioder.

En förteckning kommer att upprättas efter mejlkontakter.

Biskopstjänsten
Sommar och
semesterplanering

§65

- a) Beslut i Stockholms domkapitel
- b) Rapport från seminariet Theology and HIV/Aids in Latin America (Ragnar Persenius)
- c) Biskopsmötets kommande sammanträden
- d) Rapport från biskopsvigning i Haderslev den 12 maj 2013 (Ragnar Persenius)
- e) Muntlig rapport om korrespondens med The Lutheran Church in Great Britain och Martin Linds uppdrag som biskop där.

Meddelanden

§66

Ärkebiskopen avslutade sammanträdet med bön.

Avslutning

Vid protokollet

Lena Bohman

Justeras

Anders Wejryd, ärkebiskop